herpy

GEKKOER

Mossy leaf-tailed gecko

Uroplatus sikorae

En mellemstor bladhalegekko, hvis hud er tegnet som bark med mos og lav. Om dagen hænger den med hovedet nedad på en stamme i Madagaskars regnskov og er næsten umulig at få øje på. Den er mindre end sine store slægtninge, men lige så følsom over for varme og tørke og bedst i hænderne på en erfaren holder.

Familie: Gekkonidae Tidligere navn: *Uroplatus fimbriatus sikorae* Udgivet 14. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**15-20 cm** total længde inkl. hale
Vægt	**10-30 g**
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov og bjergskov**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**21-25 °C**
Temperatur, nat	**16-21 °C**
Luftfugtighed	**60-100 %**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Inkubation	**60-120 dage** ved 20-25 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Hele slægten Uroplatus står på CITES liste II og i bilag B i EU's forordning 338/97. Dyr, der indføres fra lande uden for EU, kræver CITES-eksporttilladelse og EU-importtilladelse. Ved køb og salg inden for EU skal sælger kunne dokumentere, at dyret er lovligt erhvervet. Spørg sælgeren om papirerne, og kontrollér de gældende danske regler hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, før du køber.

Om arten

Uroplatus sikorae er mesteren i mos-camouflage. Huden er gråbrun til sort eller grønbrun med tegninger, der efterligner bark helt ned til lav og mos. Langs krop, ben og hoved sidder hudfliger, som gekkoen lægger ind mod stammen om dagen, så skyggerne forsvinder, og omridset bliver næsten usynligt. Øjnene er store og uden låg, med gul øjenhvide og lodret pupil, og halen er flad og bladformet. Gekkoen kan også skifte en smule farve efter underlaget.

Arten er mindre end de store slægtninge *Uroplatus fimbriatus* og *U. henkeli*. Voksne dyr bliver omkring 15-20 cm inklusive hale og vejer cirka 10-30 g. Det er totallængden, selv om målet undertiden angives som længden fra snude til halerod.

Arten blev beskrevet af den tyske zoolog Oskar Boettger og udgivet i 1913, tre år efter hans død. Den er opkaldt efter den østrigske samler Franz Sikora, der udforskede Madagaskar, og blev længe regnet som en underart af *Uroplatus fimbriatus*. Den hører til gruppen af store bladhalegekkoer sammen med bl.a. *Uroplatus fimbriatus*, *Uroplatus giganteus* og *Uroplatus henkeli*.

Den nærtstående *Uroplatus sameiti* blev tidligere regnet som en underart og sælges ofte under samme navn. Man har skelnet dem på farven i mundhulen, mørk hos *U. sikorae* og lys hos *U. sameiti*, men nogle *U. sikorae* har også lys mundhule, så farven er ikke et sikkert kendetegn. Artskomplekset trænger til en taksonomisk gennemgang og rummer sandsynligvis flere ubeskrevne arter, så spørg efter fundstedet, når du køber.

Det er en stille og sky gekko, man mest kigger på. Den er langt fra så robust som fx *Correlophus ciliatus*, og mange dyr i handlen er stadig vildfangede. Det er en af grundene til, at arten kræver erfaring.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Arten findes kun på Madagaskar, i regnskovene i den østlige og centrale del af øen. Den er bl.a. kendt fra Analamazaotra-skoven ved Andasibe og Vohimana-reservatet, og den er også fundet i Montagne d'Ambre nationalpark i det nordlige Madagaskar.

IUCN vurderer arten som ikke truet (LC), men skovrydning er en alvorlig trussel på Madagaskar, og dyrene indsamles også til handlen. Udbredelsens præcise grænser er usikre, netop fordi artskomplekset ikke er endeligt afklaret.

> **Oprindelig udbredelse:** Madagaskar.

LEVESTED

Gekkoen lever i primær og sekundær regnskov, især i mellemhøje bjergskove. Om dagen hviler den med hovedet nedad, trykket ind mod barken på en stamme, og om natten jager den insekter, snegle og andre smådyr.

Klimaet i østskovene er fugtigt året rundt, og i de højere liggende skove er det ikke så varmt, som man kunne tro. Gekkoen sidder desuden i skyggen under kronerne. Derfor skal terrariet være moderat varmt, omkring 21-25 °C om dagen, med kølige nætter og en luftfugtighed tæt på 100 % om natten.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Et voksent dyr skal have et højt terrarie på mindst 45 × 45 × 60 cm (længde × bredde × højde). Et par kan også gå i samme størrelse, men et større terrarie giver mere ro og en bedre temperaturforskel. Højden er vigtigere end bundarealet, fordi gekkoen lever på stammer.

Indret med lodrette grene, kork og rødder i forskellige tykkelser, så gekkoen kan sidde med hovedet nedad som i naturen. Levende planter som bromelier og pothos giver skjul og holder på fugten. Skjulekasser er unødvendige, fordi gekkoen gemmer sig ved at ligne barken, ikke ved at krybe i skjul.

Som bund fungerer kokosmuld eller jord uden gødning, gerne blandet med sphagnum, så den holder på fugten. Undgå ceder- og fyrrestrøelse, som afgiver irriterende dampe. Terrariet skal have netåbninger, så luften ikke står stille, men ikke så meget net, at fugten forsvinder. Hanner må ikke gå sammen, og der er kun få erfaringer med at holde flere hunner sammen.

TEMPERATUR

Arten er følsom over for varme. Om dagen skal der være 21-25 °C og om natten 16-21 °C. Angivelserne for dagen svinger fra 21-24 °C til 22-26 °C. Undgå længere perioder over 27 °C, og hold helst terrariet under 24-25 °C.

Der skal ikke være noget hotspot, og i en stue med almindelig temperatur er en varmelampe unødvendig. Sørg i stedet for, at terrariet ikke står i sol eller ved en radiator. På varme sommerdage er køling vigtigere end varme.

Et fald i temperaturen om natten er normalt, og en årstidsvariation med lidt køligere nætter om vinteren er vigtig, især for dyr, der skal yngle. Mål med to digitale termometre, ét foroven og ét forneden.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være høj: omkring 60-80 % om dagen og tæt på 100 % om natten. Spray grundigt hver aften og gerne også om morgenen, i alt 2-3 gange om dagen, og hold bunden fugtig, men ikke våd.

Gekkoen drikker dråber fra blade og grene, men stil alligevel en skål med frisk vand. Fugten må ikke blive stillestående, så ventilationen skal være så god, at planter og stammer kan tørre lidt op i løbet af dagen. Et hygrometer er nødvendigt, og en automatisk forstøver er en stor hjælp.

LYS OG UVB

Arten er nataktiv og lever i skygge, så den har kun brug for lidt UVB. Et svagt UVB-lys anbefales dog, fx et T5-rør på 5 %, fordi det giver en tydelig døgnrytme og hjælper D3-omsætningen. Hold UV-niveauet i Ferguson-zone 1, og sørg for, at gekkoen altid kan trække sig i skygge. Til den større *Uroplatus henkeli* kan UV-indekset nå op til 3 helt oppe under lampen, men til denne mindre art fra skyggefuld skov er zone 1 rigeligt.

Brug et tænd-sluk-ur, så dagen er lige lang, typisk 10-12 timer. Lyset må ikke varme terrariet op over 24-25 °C. Om natten skal der være helt mørkt.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Gekkoen lever af levende bytte: fårekyllinger, dubia-kakerlakker, græshopper, silkeorme, sommerfuglelarver og gerne små snegle, som især hunnerne er glade for. Brug opdrættede snegle, ikke vilde, som kan bære gift og parasitter. Byttet må ikke være bredere end afstanden mellem gekkoens øjne. Voksne dyr fodres hver anden dag.

Pudr foderet med kalk med D3-vitamin en gang om ugen, og skift mellem kalk og multivitamin. Hunner i avl har brug for ekstra kalk, og deres kalklommer, de små hvide poser på halsen, skal være synlige og velfyldte. Mængden afhænger af dyret, så følg dets vægt og form, og justér efter dem.

Unger fodres med små fårekyllinger på ca. 6 mm tre til fire gange om ugen og pudres med kalk ved hver fodring de første uger.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Gekkoen er stille og tilbagetrukket. Om dagen sidder den uden at røre sig, og om natten bliver den aktiv. Den egner sig ikke til daglig håndtering, fordi stress sænker appetitten og svækker immunforsvaret, og den kan smide halen. Skal du håndtere den, så gør det kort, og lad den gå fra hånd til hånd.

Hanner må ikke holdes sammen, fordi de slås. Et par kan fungere i et rummeligt terrarie. Med små grupper er der kun lidt erfaring. Arten er altså mindre fredelig end *Uroplatus henkeli*. Vildfangede dyr er ofte sky og skal have ro til at falde til.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne kendes på hemipenisbulerne ved halens rod og porerne foran kloakken, når dyrene er store nok. Alderen ved kønsmodenhed er ikke kendt. Kønnet er bestemt af kromosomer, og i hele slægten har hannerne formentlig ZZ og hunnerne ZW.

En hun, der skal i avl, skal være udvokset, i god foderstand og have synlige kalklommer. Mange dyr i handlen er vildfangede og ankommer drægtige, så unger kommer oftere fra en nyindkøbt hun end fra planlagt avl.

PARRING

Parring og avlscyklus i fangenskab er kun lidt kendt. Giv dyrene en kølig periode med nattetemperaturer omkring 18-21 °C, før de sættes sammen. Hannen sættes ind hos hunnen og tages ud igen, når parringen er set.

Hold øje med hunnens vægt. Avl tærer hårdt på hende, og kalkmangel efter æglægning kan være dødelig, så hun skal have rigeligt med foder og kalk hele sæsonen.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger æggene i løvlaget eller i bunden og passer dem ikke. Som hos resten af slægten består et kuld normalt af to æg og nogle gange kun ét. Tallet 2-4 æg bygger på få dyr og kan dække over to kuld lagt tæt efter hinanden. Æggene er hvide, runde og knap 2 cm i diameter. Befrugtede æg holder sig faste og hvide, mens ubefrugtede bliver gullige og bløde.

Der går formentlig 15-30 dage mellem kuldene. Stil en bakke med fugtig kokosmuld eller sphagnum i terrariet, så hunnen har et sted at lægge æg, og kig efter æg hver morgen, da de let overses.

INKUBATION

Æggene lægges i en lille boks med fugtig kokosmuld, sphagnum eller perlite og må aldrig ligge i vand. Hold temperaturen på 20-25 °C, og undgå alt over 25-26 °C. Luftfugtigheden skal være høj, men der må ikke samle sig vanddråber på æggene.

Æggene klækker efter 60-90 dage, nogle gange først efter 120 dage. Hos *Uroplatus henkeli* kan det tage 100-230 dage, så meget lange forløb er mulige i slægten. Vær tålmodig, før du opgiver et æg. Hvordan temperaturen påvirker klækningen, er ikke kendt. Hos *Uroplatus lineatus* klækker æggene bedre, når hunnerne får UVB-lys, men det er ikke vist for denne art.

OPDRÆT AF UNGER

Hold ungerne enkeltvis i en lille boks eller et miniterrarie på ca. 5-20 liter med køkkenrulle eller sphagnum som bund, nogle lodrette grene og små planter. Temperaturen skal ligge omkring 21-22 °C og luftfugtigheden på 80-85 %. Unger tåler varme dårligt.

Giv små fårekyllinger på ca. 6 mm, pudret med kalk ved hver fodring de første 20-30 dage og derefter to gange om ugen. Unger kan have svært ved at skifte hud. Sæt dem i så fald i en lille boks med fugtigt køkkenrulle i 20-30 minutter, og fjern resterne forsigtigt. Vækshastigheden er ikke kendt.

Sundhed og typiske fejl

Arten er mere sårbar end de fleste gekkoer, og de fleste problemer skyldes varme, tørke eller forkert fodring. De typiske fejl er:

- Varme over ca. 27 °C, som stresser dyret og kan være dødelig. Den øvre grænse ligger mellem 25 og 27 °C.
- For lav fugt, som giver dårlige hudskifter, især hos unger.
- Kalkmangel, især hos hunner efter æglægning, som kan ende med kramper og død. Brug kalk med D3, og hold øje med kalklommerne.
- Parasitter hos vildfangede dyr. Hold terrariet rent, og få en afføringsprøve undersøgt hos en dyrlæge med krybdyrerfaring.
- Konstant våd bund uden luftskifte, som giver mug og svamp.
- Stress fra for meget håndtering.

Et sundt dyr er fyldigt, har klare øjne og hænger roligt på sin stamme. Søg en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis gekkoen taber sig, ikke æder i flere uger, virker slap eller ikke kan komme af med huden.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.